

ACCOUNTING AND TAXATION

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

УДК 657

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ДОКУМЕНТООБІГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ОСОБЛИВОСТІ СЕРВІСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Тетяна Королюк; Наталія Рапа

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
Тернопіль, Україна*

Резюме. Встановлено, що важливим кроком при переході на електронний документообіг є вибір програмного забезпечення. На даний час на ринку програмних продуктів збільшився обсяг програм, які призначені для електронного обліку. Досліджено принципи і методики побудови сервісів електронного документообігу, узагальнено найпопулярніші сервіси електронного документообігу на українському ринку. Визначено, що кожне підприємство повинне обрати програмне забезпечення, яке підходить саме йому, враховуючи кількість робочих місць, обіг документів, розмір архіву й деякі додаткові функції, що є потрібними. Але загалом кожна програма розроблена згідно зі стандартами чинного законодавства і тому, не зважаючи на обраний сервіс програмного забезпечення електронного документообігу, продуктивність підприємства зростає. Вивчено платформу «Птах», яка дозволяє інтеграцію з будь-якою обліковою системою через API. Дана платформа співпрацює з такими сервісами електронного документообігу: Медок, Сота, FREDO, ДокМен. Запропоновано розробити платформу, яка буде інтегруватися з усіма сервісами електронного документообігу незалежно, який сервіс обрало підприємство і за яким тарифом. Обґрунтовано створення спеціального архіву, де буде вказано, коли відправлено документ і яке рішення стосовно нього прийняв контрагент. З покращення використання платформи запропоновано додати поле для коментарів, де контрагент зможе пояснити, чому він не підписав даний документ (якщо виникне така ситуація) чи які поправки ввести. Обґрунтовано для зручності й безпеки даних підприємства, щоб документи, які надійшли, автоматично зберігалися не в платформі, а в самому сервісі електронного документообігу для прийняття рішення й безпечного підписання даного документа. Рішення щодо документа (прийняти/відхилити/редагувати) і коментар буде також підкріплений до нього в сервісі. Дане рішення дозволить вільно обмінюватися потрібними документами між контрагентами, навіть якщо вони користуються різними сервісами. Подані пропозиції дозволять збільшити кількість користувачів сервісів електронного документообігу й узгодити співпрацю між контрагентами незалежно від їх розташування, обраного облікового сервісу і програми електронного документообігу.

Ключові слова: діджиталізація, сервісне забезпечення, підприємство, електронний документообіг, платформа.

https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.02.037

Отримано 22.03.2022

UDC 657

DIGITALIZATION OF DOCUMENTS FLOW AT THE ENTERPRISE: SERVICE SUPPLY FEATURES

Tetyana Korolyuk; Nataliia Rapa

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ternopil, Ukraine

Summary. It is established that an important step in the transition to electronic documents flow is the proper choice of software. Nowadays the market for software products has increased the number of programs designed for electronic accounting. The principles and methods of installing the electronic documents flow services are investigated. The most popular electronic documents flow services on the Ukrainian market are generalized. It is determined that each company should choose the software that suits it properly, taking into account the number of jobs, document circulation, archive size and also some additional features that are needed. But, in general, each program is developed according to the standards of current legislation and therefore, despite the chosen service of electronic documents flow software, the productivity of the enterprise will increase. «Ptak», platform, which allows integration with any accounting system via API has been studied. This platform cooperates with the following electronic documents flow services, Medoc, Sota, FREDO, DocMan in particular. It is proposed to develop the platform that will be integrated with all electronic documents flow services regardless which service and rate are chosen by the company. The creation of the special archive which will define when the document is sent and what decision the contractor made about it is interpreted. In order to improve the use of the platform, it is proposed to add the field for comments, where the counterparty will be able to explain why this document is not signed (if such a problem arises) or what amendments are to be corrected. It is justified for the convenience and security of enterprise data that the received documents are automatically stored not in the platform, but in the electronic document management service, for decision-making and secure signing of this document. The decision on the document (accept/reject/edit) and the comment will also be supported by it in the service. This solution will make it possible to exchange freely the necessary documents between contractors, even if they use different services. The submitted proposals will increase the number of users of electronic documents flow services and agree on cooperation between contractors, regardless of their location, the chosen accounting service and electronic documents flow program.

Key words: digitalization, service support, enterprise, electronic documents flow, platform.

https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.02.037

Received 22.03.2022

Постановка проблеми. Діджиталізація документообігу найбільшого поширення набула в час пандемії, але вона впроваджувалася в Україні вже давно. Спочатку електронний документообіг впроваджувався в державних установах. Згодом ним почали користуватися й приватні підприємства. Тепер електронний документообіг використовують не тільки як засіб передавання звітів до податкових органів, але й для обміну первинними документами між контрагентами.

Звичайно організація електронного документообігу є доволі відповідальним і клопітким завданням. Саме це і змушує керівників організацій добре обдумати дане рішення. За статистикою 47% підприємств і організацій не організують систему електронного документообігу через боязке ставлення керівника до цього. За даними дослідження Інституту економічних досліджень та політичних консультацій близько половини підприємств подають більшість або всі документи в електронному вигляді, ще понад 30% – частину документів [1]. За 2020 рік також дещо зросла частка підприємств, які взагалі не подають документів у електронному вигляді.

На нашу думку, найважчим кроком для переходу на електронний документообіг є вибір програмного забезпечення. На даний час на ринку програмних продуктів збільшився обсяг програм, які призначені для електронного документообігу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблем організації та методології впровадження системи електронного документообігу приділили увагу у своїх працях такі провідні вчені: Кадникова Н. Г., Косоєць А. А., Шибайв Д. В., Бойцова С. О., Пашніна А. О., Лаба О.В., Копняк К. В., Гаркуша С.А., Вернигора А. та інші.

Водночас актуальним питанням залишається питання інтеграції сервісів електронного документообігу, адже дуже часто користувачам доводиться реєструватися на кількох, якщо їхні контрагенти користуються різними системами.

Мета статті. Визначити організаційні та методичні підходи побудови сервісів електронного документообігу, здійснити порівняльну характеристику сервісного забезпечення електронного документообігу на українському ринку та надати пропозиції з інтеграції сервісів електронного документообігу.

Постановка завдання. Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання: дослідити організаційні та методичні підходи побудови сервісів електронного документообігу; здійснити порівняльну характеристику сервісів електронного документообігу на українському ринку.

Виклад основного матеріалу. Найважчим кроком для переходу на електронний документообіг є вибір програмного забезпечення. На даний час на ринку програмних продуктів збільшився обсяг програм, які призначені для електронного обліку. Саме тому при виборі потрібно враховувати розмір самого підприємства, кількість контрагентів, з якими воно співпрацює, і, звичайно, обсяг документації.

Але перед підприємством стоїть важливе питання: який сервіс електронного документообігу вибрати? На ринку програмних продуктів України пропонується велика кількість програм для впровадження електронного документообігу. Спеціалісти пропонують розглянути кілька основних характеристик перед тим, як обрати саме цю систему електронного документообігу, а саме: інтерфейс, електронний підпис, безпека, пакетне підписання документів, вартість, онсайт-версія, наявність хмарного підпису й додаткові елементи.

Основною з проблем упровадження електронного документообігу є ціна, яка є доволі різною в системах електронного документообігу. Серед них є і безкоштовні, створені з урахуванням усіх вимог вітчизняного законодавства. Однією з таких програм є Paperless. Користуючись сервісом Paperless, юридична особа отримує можливість обмінюватися з контрагентами бухгалтерськими та юридичними документами, а саме: договорами, рахунками, актами виконаних робіт, видатковими накладними тощо [2]. Недолік – неможливо надсилати документи контролюючим органам.

Не зважаючи на безкоштовні версії електронного документообігу, найбільшою популярністю для підприємств в Україні користуються платні сервіси, а саме: М.Е.Дос (від компанії Укрзвіт), ВЧАСНО, Document.Online, Арт-Офіс, Comarch EDI, FossDoc та ще близько 10 продуктів. Зазвичай усі сервіси є доступними цілодобово без вихідних, тобто в будь-який час. Крім цього, вони забезпечують достатній рівень безпеки щодо конфіденційності та збереження даних, а також надають кваліфіковану технічну підтримку. Окремі сервіси надають можливість розширити функціонал сервісу за індивідуальних потреб клієнта [3, с. 274].

Найбільшої популярності серед сервісів електронного документообігу має М.Е.Дос. Він є лідером на ринку електронного документообігу. М.Е.Дос має багато сервісів, але основними є М.Е.Дос Держава та М.Е.Дос Бізнес. Даним програмним забезпеченням користуються 4 000 000 користувачів, 600 000 підприємств [4]. До клієнтів можна віднести: Amway, Vodafone, Nissan, Data Group та інші.

Також багато підприємств обирають програмне забезпечення для електронного документообігу Вчасно [5]. Ним користуються близько 300 000 компаній, серед яких: Нова пошта, Інтертелеком, Prom, Delivery та інші.

Ще один популярний сучасний сервіс електронного документообігу – Document.Online [6]. Дане програмне забезпечення підтримує роботу з усіма Акредитованими Центрами Сертифікації Ключів України. Серед найвідоміших користувачів Document.Online є: Microsoft, Kernel, Прометей, Puma та інші.

Для кращого розуміння даних програмних забезпечень можна розглянути їхні характеристики: особистий обіг документів, основні функції, тарифні ставки та інтеграція з обліковими системами (табл. 1).

Таблиця 1. Програми зовнішнього електронного документообігу в Україні

Table 1. External electronic documents flow programs in Ukraine

Програма	Основні функції	Тарифні ставки	Інтеграції з обліковими системами	Користувачі
1	2	3	4	5
М.Е.Дос [4]	<ul style="list-style-type: none"> формування власних шаблонів; підписання та відправка з КЕП і захищеними носіями інформації; автоматичне опрацювання документів; експрес-сповіщення про отримання документів; архівування та резервне копіювання е-документів; 	<ul style="list-style-type: none"> демо-режим – 50 документів за місяць безкоштовно; повний комплект – 1402 грн. за рік 	1С, API, ISpro, SAP та інші	Amway, Vodafone, Nissan, Data Group, Smart energy, Vega та інші
Вчасно [5]	<ul style="list-style-type: none"> маршрутизація вхідних документів; внутрішнє погодження документів; додаткові параметри документів; безкоштовний обмін будь-якими документами онлайн; підтримка захищених носіїв та Mobile ID; надійний хмарний архів ваших документів 	<ul style="list-style-type: none"> Базовий (до 50 документів) – безкоштовно; Старт (до 1 000 документів) – 2 500 грн/рік; Професійний (необмежена кількість документів) – 7 500 грн/рік; Про+ (необмежена кількість документів + персональний менеджер) – 25 000 грн/рік). 	1С/BAF, SAP, MS Dynamics, будь-якою CRM системою	Pandora, Нова пошта, Інтертелеком, Prom, Delivery, Добробут та інші
Document.Online [6]	<ul style="list-style-type: none"> перегляд завантажених документів будь-якої форми із відображенням інформації про підписантів; шаблони для створення первинних документів; швидка відправка і внутрішнє погодження документів; зручний контроль процесу відправки та погодження документів 	<ul style="list-style-type: none"> до 10 документів – безкоштовно; 100 документів – 150 грн/рік; 500 документів – 650 грн/рік; 1000 документів – 1200 грн/рік; 10 000 документів – 9 000 грн/рік; більше 10 000, компанія пропонує індивідуальний тариф 	1С	Microsoft, Kernel, Прометей, Puma, Bosch, Novus та інші

Закінчення таблиці 1

1	2	3	4	5
Deals Online [7]	<ul style="list-style-type: none"> • підпис документів за допомогою мобільного додатку; • забезпечує зовнішній електронний документообіг з контрагентами та немає потреби в інсталяції додаткових програм; • Megapolis.DocNet дозволяє здійснити автоматизацію всередині підприємства; • модуль Ubrm дає можливість здійснити автоматизацію касомізованих процесів підприємства згідно з потребами клієнта 	<ul style="list-style-type: none"> • Легкий старт (50 підписів за рік) – безкоштовно; • малий бізнес (100 за рік) – 99 грн.; • середній бізнес (1 000 підписів за рік) – 899 грн.; • великий бізнес (10 000 підписів за рік) – 5 555 грн. • корпорація (50 000 за рік) – 26 500 грн. 		Укртранс-нафта, Нафтогаз, Київстар, Kredobank, Prozorro та інші
Арт-Офіс [8]	<ul style="list-style-type: none"> • створення, підписання та перевірка чинності електронних документів у різних форматах; • миттєве надання доступу до документів контрагентам; • надання тегів до документа; • архівне зберігання та пошук документів; • швидке створення первинних документів; • встановлення зв'язку між документами 	<ul style="list-style-type: none"> • для ФОП (10 документів за місяць) – безкоштовно; • для юридичної особи (25 документів за місяць) – безкоштовно; • 100 документів – 100 грн.; • 500 документів – 400 грн.; • 1 500 документів – 1 000 грн.; • 5 000 документів – 3 200 грн.; • Корпоративне рішення 	1С	Ай пі сек'юритіз, Masterkey, Peugeot, Softserve, Avangard bank та інші
FossDoc [9]	<ul style="list-style-type: none"> • автоматизація всіх аспектів сучасного діловодства; • посилення на інші документи або бути дочірніми відносно головних; • проектування власних типів документів, а також шаблони друкарських форм, які будуть відповідати тільки вашому діловодству; • налаштування маршруту руху документів; • вбудований поштовий сервіс (внутрішній і зовнішній) 	<ul style="list-style-type: none"> • Безкоштовна версія на 5 робочих місць; • розрахунок оплати згідно з обраними модулями і робочими місцями 		Мегабанк, банк «Форвард», Сканія Україна, EvaDia, сучасний факторинг та інші
FlyDoc [10]	<ul style="list-style-type: none"> • відправка та отримання будь-яких первинних документів із 1С; • контроль заповнення електронного документа; • автоматична звірка первинного документа з електронним, що створений на його основі; • автоматичний прийом пошти та опрацювання вихідних документів; • реєстрація податкових накладних у Податковому реєстрі 	<ul style="list-style-type: none"> • ФОП – 2 500 грн. за рік; • Юридична особа – 5 000 грн. за рік 	1С	Спортмастер, Delta Medikal, Гідрохаус, Meest, Каргес та інші

Важливо зазначити, що кожне підприємство повинно обрати програмне забезпечення, яке підходить саме йому, враховуючи кількість робочих місць, обіг документів, розмір архіву, а також деякі додаткові функції, що є потрібними. Але як було зазначено, кожна програма розроблена згідно зі стандартами чинного законодавства і тому, не зважаючи на обраний сервіс програмного забезпечення електронного документообігу, продуктивність підприємства зросте.

Надзвичайно важливим, на нашу думку, є інтеграція сервісів електронного документообігу, адже дуже часто користувачам доводиться реєструватися на кількох, якщо їхні контрагенти користуються різними системами. І, здається, усі системи між собою схожі: мають одну мету, працюють за однаковими принципами, виконують одні й ті ж самі функції. Проте ще немає єдиного стандарту, який би дозволив співпрацювати усім системам електронного документообігу між собою. Саме тому більшість підприємств перед тим, як вибрати сервіс електронного документообігу, аналізують програми і вибирають сервіс, яким користуються більшість їхніх контрагентів.

Проаналізувавши сервіси електронного документообігу, виявлено платформу «Птах», яка дозволяє інтеграцію з будь-якою обліковою системою через API. Дана платформа співпрацює з такими сервісами електронного документообігу: Медок, Сота, FREDO, ДокМен [11]. Розглянемо, як саме працює дана платформа (рис. 1).

Дана платформа, на нашу думку, є надзвичайно корисною, адже дозволяє інтеграцію кількох систем електронного документообігу й, облікових систем, але вона об'єднує лише 4 сервіси (Медок, Сота, FREDO, ДокМен). А що робити підприємствам які обрали сервіси, що не входять до даного списку? Спілка українських підприємців направляла до Кабінету Міністрів України пропозиції щодо вирішення питання про впровадження стандарту інтеграції сервісів електронного документообігу [12]. Як відомо, схожа система є в державному секторі. Система електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОБВ) дозволила створити єдиний інформаційний простір для реєстрації, приймання, аналізу та зберігання документів.

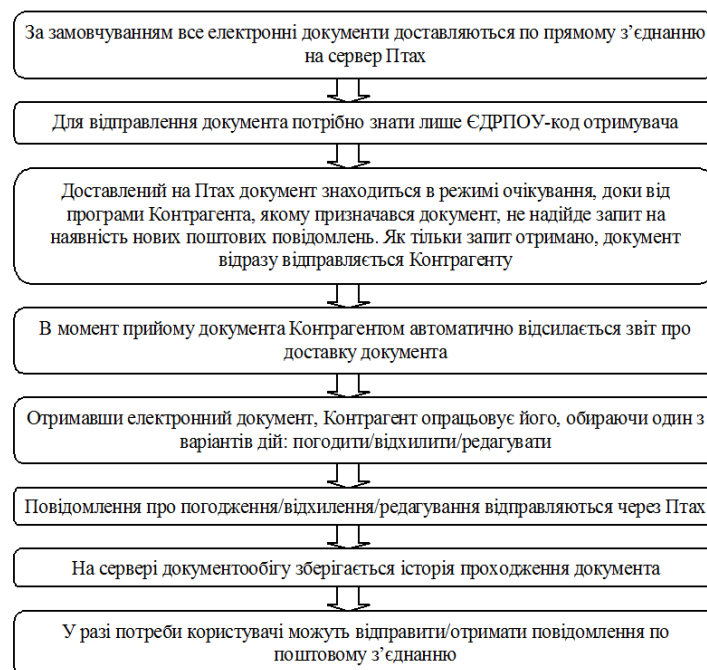

Рисунок 1. Особливості роботи платформи «Птах»

Figure 1. Features of «Ptakh» platform

Джерело: узагальнено авторами на основі [11].

На основі вищенаведеного, пропонуємо розробити платформу, яка буде інтегруватися з усіма сервісами електронного документообігу (рис. 2). Тобто незалежно, який сервіс обрало підприємство і за яким тарифом, воно автоматично під'єднується до даної платформи.

Дана платформа автоматично буде вбудована в інтерфейс сервісу, який попередньо обрало підприємство, для зручного користування і перевірки даних. Документ, який попередньо буде розроблений в програмі за шаблонами чи вручну, за допомогою меню можна буде легко надіслати потрібному користувачеві через код ЄДРПОУ чи за назвою в меню. Також пропонуємо створити спеціальний архів, де буде вказано, коли відправлено документ і яке рішення стосовно нього прийняв контрагент. Також зручно буде додати поле для коментарів, де контрагент зможе пояснити, чому він не підписав даний документ (якщо виникне така ситуація) чи які поправки ввести. Пропонуємо для зручності й безпеки даних підприємства, щоб документи, які надійшли, автоматично зберігалися не в платформі, а в самому сервісі електронного документообігу, для прийняття рішення і безпечного підписання даного документа. Рішення щодо документа (прийняти/відхилити/редагувати) і коментар буде також підкріплений до нього в сервісі.

Дане рішення дозволить вільно обмінюватися потрібними документами між контрагентами, навіть якщо вони користуються різними сервісами. На нашу думку, це дозволить збільшити кількість користувачів сервісів електронного документообігу й узгодити співпрацю між контрагентами, незалежно від їх розташування, обраного облікового сервісу й програми електронного документообігу.

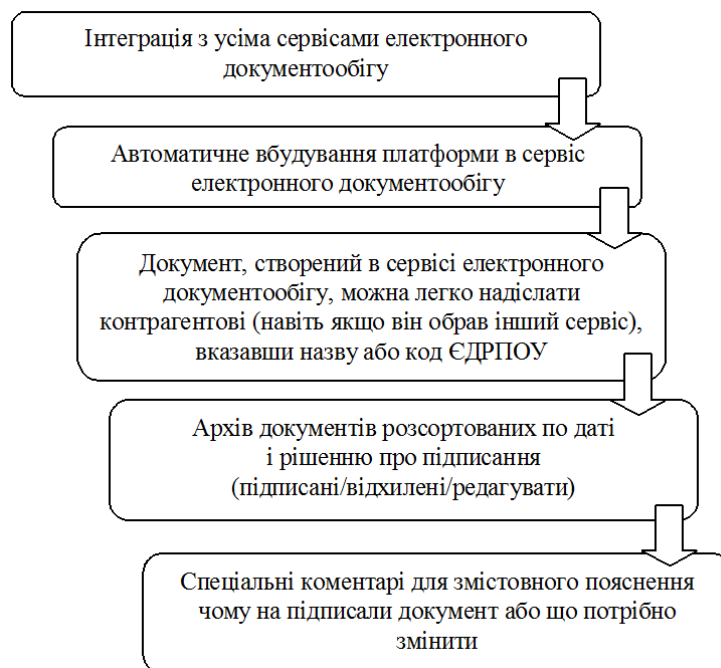

Рисунок 2. Особливості платформи інтеграції сервісів електронного документообігу

Figure 2. Features of the platform for integration of electronic documents flow services

Джерело: розроблено авторами.

Висновки. Аналізуючи всі кроки переходу зі звичайного документообігу на електронний, на нашу думку, найважчим є обрати потрібне програмне забезпечення, що буде тільки покращувати роботу бухгалтерського відділу, а не навпаки. В даній роботі

проаналізовано найпопулярніші сервіси зовнішнього електронного документообігу, їхні особливості й тарифи. Серед них потрібно виділити такі: Paperless, М.Е.Дос, ВЧАСНО та Document.Online.

Саме розглядаючи дані сервіси, виділена одна із проблем даної сфери, а саме, інтеграція між собою. Надзвичайно важливим, на нашу думку, є інтеграція сервісів електронного документообігу, адже дуже часто користувачам доводиться реєструватися на кількох, якщо їхні контрагенти користуються різними системами. На даний час відома платформа «Птах», яка інтегрує такі програмні забезпечення, як Медок, Сота, FREDO ДокМен. Проблемним питанням є питання, коли підприємство обрало інше програмне забезпечення електронного документообігу. Тому запропоновано розробити платформу, яка буде інтегруватися з усіма сервісами електронного документообігу. Тобто незалежно, який сервіс обрало підприємство і за яким тарифом, воно автоматично під'єднується до даної платформи.

Отже, впровадження електронного документообігу на підприємстві тільки покращує ефективність ведення підприємницької діяльності, економлячи сили і час для іншої роботи. Діджиталізації документообігу сприяє і ринку програмних забезпечень, який пропонує достатню кількість сервісів електронного документообігу як платних, так і безкоштовних.

Conclusions. In our opinion while analyzing all steps of the transition from conventional to electronic documents flow, the most difficult thing is to choose the proper software that will improve only the work of the accounting department but not vice versa. In this paper the most popular external electronic documents flow services, their features and tariffs have been analysed, Paperless, М.Е.Дос, VCHASNO and Document.Online in particular.

Considering these services, one of the problems in this area is specified, integration with each other in particular. In our opinion the integration of electronic documents flow services is extremely important, because very often users have to be registered for several ones, if their contractors use different systems. Nowadays the platform Ptakh, which integrates software such as Medoc, Sota, FREDO DocMan is known. The problem is when the company chose other electronic documents flow software. That is why it is proposed to develop a platform that will be integrated with all electronic documents flow services. That is, regardless of which service the company has chosen and at what rate, it is connected automatically to this platform.

Thus, the introduction of electronic documents flow at the enterprise results in the improvement of the efficiency of business activities, saving efforts and time for other work. Digitalization of documents flow is also facilitated by the software market, which offers sufficient number of electronic documents flow services, both paid and free.

Список використаної літератури

1. П'ята хвиля щорічного опитування українських експортерів та імпортерів. Тема 2. Спрощення процедур торгівлі в Україні: митні процедури, єдине вікно та електронний документообіг. Короткий виклад основних результатів. URL: http://www.ier.com.ua/files/Projects/2020/customs_initiative/V_Survey/V_survey_part2.pdf (дата звернення: 20.12.2021).
2. Електронний документообіг в Україні: як він працює. URL: <https://buduysvoe.com/publications/elektronnyu-dokumentoobig-v-ukrayini-yak-vin-pracyue> (дата звернення: 25.12.2021).
3. Рапа Н. В. Діджиталізація документообігу: який сервіс обрати. Облік, аналіз і контроль в управлінні суб'єктами економіки: матеріали VII міжнар. студент. наук.-конф. (м. Львів, 21 жовтня 2021 р.). Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. С. 273–275.
4. М.Е.Дос. URL: <https://pdb.lviv.ua/edo> (дата звернення: 23.12.2021).
5. Вчасно. URL: <https://vchasno.ua/#clients> (дата звернення: 23.12.2021).
6. Document.Online. URL: <https://document.online/> (дата звернення: 23.12.2021).
7. Deals Online. URL: <https://dealssign.com/deals-online/> (дата звернення: 23.12.2021).

8. Арт-Офіс. URL: <https://art-office.com.ua/> (дата звернення: 23.12.2021).
9. FossDoc. URL: <https://fosdoc.com/> (дата звернення: 23.12.2021).
10. FlyDoc. URL: <https://flydoc.ua/uk> (дата звернення: 23.12.2021).
11. Коротко про процедуру обміну первинними документами з контрагентами. URL: https://fredo.com.ua/help/pdocs_reestr_funkc_edo_kontr.htm (дата звернення: 20.12.2021).
12. Вернигора А. Як бізнесу обмінюватися документами швидше і зручніше: навіщо потрібен єдиний стандарт ЕДО. URL: <https://blog.liga.net/user/avernyhora/article/40708> (дата звернення: 22.12.2021).

References

1. P'yata khvylya shchorichnoho opytuvannya ukrayins'kykh eksporteriv ta importeriv. Tema 2. Sproshchennya protsedur torhivli v Ukrayini: mytni protsedury, yednye vikno ta elektronnyy dokumentoobih. Korotkyy vyklad osnovnykh rezul'tativ. URL: http://www.ier.com.ua/files/Projects/2020/customs_initiative/V_Survey/V_survey_part2.pdf (accessed: 20.11.2021). [In Ukrainian].
2. Elektronnyy dokumentoobih v Ukrayini: yak vin pratsyuye. URL: <https://buduysvoe.com/publications/electronnyy-dokumentoobig-v-ukrayini-yak-vin-pracyuye> (accessed: 25.12.2021). [In Ukrainian].
3. Rapa N. V. Didzhytalizatsiya dokumentoobihu: yakyy servis obraty. Materialy VII Mizhnarodnoyi student-s'koyi naukovoyi konferentsiyi "Oblik, analiz i kontrol' v upravlinni sub'yektamy ekonomiky". 21 zhovtnya 2021 r. L'viv, Vydavnytstvo L'vivs'koyi politekhniky. P. 273–275. [In Ukrainian].
4. M.E.Doc. URL: <https://pdb.lviv.ua/edo> (accessed: 23.12.2021). [In Ukrainian].
5. Vchasno. URL: <https://vchasno.ua/#clients> (accessed: 23.12.2021). [In Ukrainian].
6. Document.Online. URL: <https://document.online/> (accessed: 23.12.2021). [In Ukrainian].
7. Deals Online. URL: <https://dealssign.com/deals-online/> (accessed: 23.12.2021). [In Ukrainian].
8. Art-Ofis. URL: <https://art-office.com.ua/> (accessed: 23.12.2021). [In Ukrainian].
9. FossDoc. URL: <https://fosdoc.com/> (accessed: 23.12.2021). [In Ukrainian].
10. FlyDoc. URL: <https://flydoc.ua/uk> (accessed: 23.12.2021). [In Ukrainian].
11. Kоротко про процедуру обміну первинними документами з контрагентами. URL: https://fredo.com.ua/help/pdocs_reestr_funkc_edo_kontr.htm (accessed: 20.12.2021). [In Ukrainian].
12. Vernyhora A. Yak biznesu obminyuvatysya dokumentamy shvydshe i zruchnishe: navishcho potriben yedynyy standart EDO. URL: <https://blog.liga.net/user/avernyhora/article/40708> (accessed: 22.12.2021). [In Ukrainian].